

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/320/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

369/2011. (XII. 7.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. június 11-én előterjesztett **panaszát** a 2011. december 7-én tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Nyíregyházi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2011. június 11-én telefax útján terjesztette elő panaszát, amelyben panasszal kíván élni a Nyíregyházi Rendőrkapitányság azon járőrpárjának intézkedése kapcsán, akik 2011. június 10-én, körülbelül 20 órakor tett bejelentése nyomán érkeztek ki a panaszoshoz.

A panasz alapjául szolgáló események kapcsán előadja, hogy azon lakóház pincéjének egyik belső helyiségében tárolja napi használatban lévő kerékpárját, ahol lakik. 2011. június 10-én este – immár sokadszor – azt tapasztalta, hogy a kerékpár kereke lapos. Korábbi tapasztalatai alapján a panaszos arra következtetett, hogy a kereket az egyik haragosa szúrta ki.

A panaszos a hívása nyomán kiérkezett rendőröknek azonban nem tudta megmutatni a szúrás helyét, és felfűjni sem tudta a kereket, ezért a rendőrök azt állították, hogy a kerék egyszerűen leengedett. A panaszos a rendőr állítása kapcsán kikéri magának, hogy újra megrágalmazzák,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

ahogyan arra 2010. március 12-én is sor került. Ezért kéri, hogy a rendőrség végezzen helyszínelést, és annak keretében biztosítsa a nyomokat, úgy véli ugyanis, hogy valaki bemehetett a helyiségbe, ahol a kerékpárt tartotta. Amennyiben igazolódik, hogy ezzel a személlyel a panaszos perben vagy haragban áll, az is bizonyossá válik, hogy újabb bosszú áldozata lett. Az eljáró rendőrök azonban megtagadták a panaszostól ezt a lehetőséget, és azzal „viccelték” el a dolgot, hogy talán régi volt a kerékben a levegő. A panaszos véleménye szerint mindez azért történt, hogy ne álljon rendelkezésre bizonyíték arról, hogy a panaszossal szemben álló személyek „maffia-szerűen” összefogva lehetetlenítik el és keserítik meg az életét. Ehhez a Nyíregyházi Rendőrkapitányság az intézkedések sorozatos elmulasztásával járul hozzá.

A panaszos a fentiek alapján úgy véli, hogy a rendőrkapitányság rendőrei visszaélnék hivatali hatalmukkal, amely eljárásuknak nincs, aki gátat szabjon.

2) 2011. július 4-én a panaszos telefonon kereste meg a Testület tanácsadóját, és kérte, hogy rögzítse, majd az általa előterjesztett panasz irataihoz csatolja azon megjegyzését, miszerint az általa sérelmezett események során a rendőrök magatartásukkal a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 244. §-a szerint minősülő bűnpártolás cselekményét valósították meg olyan módon, hogy a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani törekedtek.

3) A panaszos 2011. augusztus 18-án újabb levélben fordult a Testülethez, és arról érdeklődött, hogy a beadványa alapján indult eljárás befejeződött-e. Feltételezése szerint ugyanis a vizsgálat lezárult, és az intézkedő rendőröket annak eredményeként nem marasztalták el mulasztásuk miatt. Ezt összefüggésbe hozza azzal a körülménnyel, hogy aznap reggel a kerékpárját megint lapos gumikkal találta, holott az elmúlt két hónapban nem volt vele semmi probléma. Feltételezése szerint előző nap délután valaki járt a kerékpártároló helyiségben, és megváltoztatta az „ott lévő állapotot”. A panaszos hozzáteszi, hogy ezt csak egyvalaki szokta csinálni. A panaszosnak a kerékpárszerelő azt mondta, hogy a gumit vékony hegyes tárggyal szúrták ki. A panaszos úgy véli, hogy az elkövető tudomást szerezhetett a Nyíregyházi Rendőrkapitányságtól arról, hogy a vizsgálat véget ért, ezért folytatja a panaszos elleni tettek elkövetését. A panaszos sérelmezi, hogy nincs lehetősége megakadályozni az elkövető és a rendőrség összebeszélését.

4) A panaszos 2011. november 14-én ismét levélben érdeklődött a Testület eljárásának eredményéről.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. Ennek kapcsán a Testület megjegyzi, hogy 2011. június 27-én küldött megkeresésére a rendőrségi válasz jelentős késedelemmel, 2011. november 17-én érkezett meg, ami az ügy elbírálását számottevő mértékben késleltette. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) Sz. A. r. őrmester és M. R. r. törzsőrmester 2011. június 11-én készített jelentésükben a sérelmezett eseményekkel összefüggésben az alábbiakat adták elő.

2011. június 10-én 20 óra 45 perckor az ügyeletvezető utasítására jelentek meg a panaszos lakcímén, mivel onnan bejelentés érkezett arról, hogy egy kerékpár kerekét kiszúrták. A helyszínen a rendőrök felvették a kapcsolatot a bejelentővel, vagyis a panaszossal, aki elmondta, hogy aznap dél körüli időben helyezte el a kerékpárját a lakótömb közös használatú pincéjében, amit kulcsra zárt, de ahhoz az ott lakók mindegyikének van kulcsa. 20 óra körüli időben lement ellenőrizni a kerékpárját, és akkor észlelte, hogy az első kereke le van engedve. A panaszos a kerékpárhoz nem nyúlt hozzá, de azt feltételezi, hogy a kerekét kiszúrták. Látni nem látott senkit, és a keréken sem vett észre sérülést, de az utóbbi időben már négy alkalommal kellett beragasztania az azon keletkezett lyukat, és ebből gondolja, hogy valaki bosszúból cselekszik ellene.

A rendőrök a kerékpárt szemrevételezték, azon, illetve annak kerekén szándékos rongálásra utaló nyomot azonban nem láttak, nem volt észlelhető sem szúrás, sem vágás, sem más nyoma erőszakos beavatkozásnak. A bejelentőt ezután az ügyeletvezető segítségével ellenőrizték a körözési rendszerben, amiben nem szerepelt, majd kellő felvilágosítással látták el, kioktatták jogairól és kötelezettségeiről, amit a panaszos tudomásul vett. A történeteket ezután a rendőrök jelentették az ügyeletvezetőnek, akinek az engedélyével a helyszínt elhagyták. A jelentés rögzíti, hogy a helyszínen szabálysértést, bűncselekményt vagy arra utaló nyomot, jelet a rendőrök nem észleltek.

2) Sz. A. r. őrmester a sérelmezett eseményekkel összefüggésben írt jelentését 2011. november 8-án az alábbiakkal egészítette ki.

A panaszos a rendőrnek az intézkedés alkalmával elmondta, hogy a nyomok megőrzése érdekében nem nyúlt hozzá a kerékpárhoz, és csak feltételezi, hogy a kerekét kiszúrták. Hozzátette, hogy látni nem látott senkit, és a keréken sem lát sérülést, de az utóbbi időben már több alkalommal kellett beragasztania a kereket, mivel le volt engedve, és ebből következtetett arra, hogy valaki bosszúból cselekszik ellene.

A kerékpárt a rendőr megtekintette, és egyértelműen megállapíthatónak találta, hogy azon sem szúrás, sem vágás, sem egyéb sérülés nincs. Mivel sem szabálysértés, sem bűncselekmény elkövetésére utaló nyomot nem fedezett fel, az ügyel kapcsolatban egyéb intézkedést nem tett.

3) M. R. r. törm. a sérelmezett eseményekkel összefüggésben írt jelentését 2011. november 8-án Sz. A. r. őrmester jelentésével azonos tartalommal egészítette ki.

4) A Nyíregyházi Rendőrkapitányság mb. vezetője a Testület megkeresésére írt válaszlevelében a rendőri jelentésekben foglaltakon túl az alábbiakról számolt be.

A panaszos 2011. június 10-én arról tett bejelentést a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére, hogy a kerékpárja kerekét kiszúrták, ezért rendőri intézkedést kért.

Az intézkedő rendőrök az igazoltatáson és a kerékpár szemrevételezésén kívül más rendőri intézkedést nem tartottak szükségesnek, mivel sem szabálysértés, sem bűncselekmény elkövetésének a gyanúja nem állt fenn.

A panaszos a sérelmezett eseményekkel összefüggésben a Nyíregyháza Rendőrkapitányságon nem tett feljelentést, illetve az ügyben hivatalból sem indult eljárás.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette azt, hogy a panaszos bejelentése nyomán intézkedést végrehajtó rendőrök az adott körülmények között megfelelően eleget tettek-e intézkedési kötelezettségüknek.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

1) A panaszos kifogása szerint 2011. június 10-én, körülbelül 20 órakor tett bejelentést a rendőrségen arról, hogy ismeretlen személy kiszúrta a kerékpárja kerekét. Elmondása szerint azért, mert nem tudta megmutatni a szúrás helyét, és felfűjni sem tudta a kereket, a rendőrök azt állították, hogy a kerék egyszerűen leengedett. Erre tekintettel az intézkedő rendőrök nem végeztek helyszínelést, és nem rögzítettek nyomokat

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”. Az Rtv. előírásait a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdésében az alábbiakkal egészíti ki: „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”.

Jelen esetben tehát a Testületnek egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a panaszos előadása, illetve a rendőrség tudomására jutott további információk alapján fennállt-e valamely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség intézkedési kötelezettségét megalapozta, továbbá azt is, hogy az intézkedő rendőrök megtettek-e mindent, amire az eljárásukra irányadó normák felhatalmazták és kötelezték annak érdekében, hogy a panaszos sérelmeit orvosolják.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

Ugyanezt a megközelítést alkalmazza a Testület akkor is, amikor – mint jelen esetben is – a panasz tárgya, hogy a rendőrség valamely bűncselekmény, vagy szabálysértés áldozatának nem adta meg a tőle elvárható segítséget. A Testület ilyen esetekben is azt vizsgálja (a

jogsértő cselekmény megvalósulásának kérdésében való állásfoglalás nélkül), hogy a panaszos által sérelmezett bűncselekmény vagy szabálysértés minimális gyanúja fennállt-e, és ennek fényében értékeli a rendőrség tevékenységét.

a) Kétségtelen, hogy a panaszos bejelentése, amelyben a kerékpárja megrongálásáról számolt be, a rendőrök oldalán a már hivatkozott Rtv. 13. § alapján intézkedési kötelezettséget teremtett. A panaszos a lakóház pincéjéhez kiérkezett rendőröknek megerősítette, hogy a sérelmére elkövetett jogellenes cselekmény elkövetésére gyanakszik.

A konkrét események kapcsán megállapítható, hogy a bejelentés és a panaszos előadása alapján felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos sérelmére ismeretlen személy jogellenes cselekményt követett el, ezért a rendőr köteles volt a történeti tényállás tisztázása érdekében szükséges intézkedéseket megtenni.

Az adott körülmények között tehát a panaszosi bejelentés alapján a lakóház pincéjénél megjelent rendőrnek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

b) A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos a rendőrnek az intézkedés alkalmával elmondta, hogy a nyomok megőrzése érdekében nem nyúlt hozzá a kerékpárhoz, és csak feltételezi, hogy a kerekét kiszúrták. Hozzátette, hogy látni nem látott senkit, és a keréken sem lát sérülést, de az utóbbi időben már több alkalommal kellett beragasztania a kereket, mivel le volt engedve, és ebből következtetett arra, hogy valaki bosszúból cselekszik ellene.

A kerékpárt a rendőrök megtekintették, és egyértelműen megállapíthatónak találták, hogy azon sem szúrás, sem vágás, sem egyéb sérülés nincs. Mivel sem szabálysértés, sem bűncselekmény elkövetésére utaló nyomot nem fedeztek fel, az ügyel kapcsolatban egyéb intézkedést nem tettek.

A panasz alapjául szolgáló események kapcsán a panaszos is csupán azt adta elő, hogy a pincébe érve azt tapasztalta, hogy a kerékpár kereke lapos, és arra következtetett, hogy azt az egyik haragosa szúrta ki. A hívása nyomán kiérkezett rendőröknek nem tudta megmutatni a szúrás helyét, és felfűjni sem tudta a kereket, ezért a rendőrök azt állították, hogy a kerék egyszerűen leengedett. Mindennek ellenére kérte a panaszos a kiérkező rendőröktől, hogy a rendőrség végezzen helyszínelést, és annak keretében biztosítsa a nyomokat, amivel véleménye szerint azzal alá lehetne támasztani feltételezését.

A körülmények ismeretében a Testület elfogadta a rendőrök előadását arra vonatkozóan, hogy a helyszínen nem volt feltárható olyan körülmény, amely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúját megalapozta volna, amely a panaszos által elvárt intézkedéseket megalapozta volna.

A Testület ezért nem állapított meg rendőri mulasztást a panaszos bejelentése és az egyéb körülmények alapján keletkezett intézkedési kötelezettség teljesítése kapcsán, ezért arra a következtetésre jutott, hogy a helyszínen intézkedő rendőrök fellépése nyomán a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának megsértése nem valósult meg.

IV.

A Testület a fentiek alapján úgy ítélte meg, hogy a panaszos bejelentése alapján intézkedő rendőrök intézkedési kötelezettségük teljesítése kapcsán nem valósítottak meg mulasztást, ezért fellépésük nyomán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoga.

Döntését ezért a Testület – figyelemmel az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdésére–a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2011. december 7.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag